

ročník: XXXIV.

číslo: 2/2025

Zpravodaj

obce Rusava

MYSLIVECKÉ ODPOLEDNE

**zábavný program
pro celou rodinu**

19. 7.

*hry, soutěže, zábava,
střelba ze vzduchovky,
sokolníci ...*

14.00 hod.

**Fotbalové hřiště
RUSAVA**

COUNTRY - živá muzika

Vážení spoluobčané, milí čtenáři rusavského zpravodaje,

léto na Rusavě má vzdysvé jedinečné kouzlo. Příroda se ukazuje v celé své kráse, lesy voní po dešti i slunci, zurčení vody v potoku dodává krajíně život a teplé večery lákají k posezení s rodinou, sousedy i přáteli. Právě v tomto čase si více než kdy jindy uvědomujeme, jak vzácné je mít místo, které nám poskytuje domov, zázemí a společenství lidí, na které se můžeme spolehnout.

Letní vydání našeho zpravodaje je toho důkazem. Najdete v něm pestrou mozaiku událostí, zpráv, reportáží a příběhů, které odrážejí každodenní život i výjimečné okamžiky, které jsme na Rusavě v posledních týdnech a měsících zažili.

Hned v úvodu vás seznámíme s aktuálním děním – ať už se jedná o novou fotovoltaickou elektrárnu na koupališti, která je dalším krokem k energetické soběstačnosti obce, nebo opravu vodního toku, jež přispěje k ochraně majetku i přírody.

Kulturní život v obci je i letos velmi bohatý – ohlédneme se za povedenou čarodějnickou párty, připomeneme si tradiční Kácání mája na Čecheru a představíme i novou kulturní komisi, která už nyní připravuje další zajímavé akce. Zvláštní místo patří dětem – prvňáčci byli slavnostně pasováni na čtenáře, školáci se zapojili do preventivních programů, připravili krásné slohové práce i básničky, a všichni už se samozřejmě těší na prázdniny. Nechybí ani pohled na sportovní dění – připomeneme si Rusavskou 50ku i úspěchy mladých hasičů.

Zpravodaj opět obohacují také příspěvky občanů – najdete zde zajímavé postřehy z cest, zamyšlení nad historií nebo pohled do našeho nářečí.

Děkují všem, kteří se podíleli na jeho vzniku, i těm, kteří svým úsilím pomáhají rozvíjet naši obec – ať už prací na obecních projektech, účasti na veřejném životě, nebo třeba jen ochotou pomoci druhým tam, kde je to potřeba.

Přeji vám pohodové léto, spoustu krásných zážitků, radost ze setkávání a dostatek času na odpočinek. Ať už se vydáte na dovolenou do světa, nebo strávíte volné dny na chalupě, v lese nebo u vody – mějte se dobře a načerpejte novou energii.

-MB-

Marie Kopecka, 2. třída

Dominik Táborský, 2. třída

Eliáš Pavelka, 2. třída

Anna Bačová, 4. třída

Slovo má starosta ...

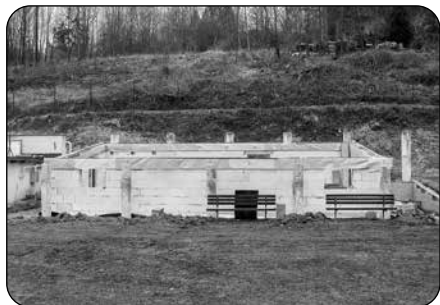
Fotovoltaická elektrárna na koupališti

Od roku 1985 na koupališti ohřívaly bazénovou vodu fototermické panely, které byly v roce 2002 vyměněny za nové, s lepšími hodnotami ohřevu, včetně vestavěné jímky na akumulaci teplé vody. V letošním roce 2025 se zavádí nová technologie ve velkém bazénu formou ohřevu vody tepelnými čerpadly, která budou poháněna elektrickou energií z vlastních fotovoltaických panelů. Polovina celkové plochy v areálu koupaliště je tedy pokryta fototermikou, druhá polovina fotovoltaikou v počtu 210 kusů panelů. Součástí výroby energie je i akumulace vyrobené energie do akumulátorového úložiště – baterie a její následné využití.

Přístavba objektu nám umožnila rozšíření skladových prostor se samostatným oplocením i částečnou úpravu stávající strojovny pro vířivku a dětský bazén. Projekt FVE je spolufinancován Evropskou unií přes Ministerstvo životního prostředí.

Stavební náklady na FVE – Satturn Holešov s. r. o. – 5.431.419 Kč s DPH

Dotace Ministerstva životního prostředí - 2.296.192,86 Kč

Oprava vodního toku

Ve značném objemovém rozsahu se rozběhla pozastavená stavba „Povodňové škody“, která se provádí na vodním toku Rusava. Dokončený úsek při soutoku Rusavy a Ráztoky, oprava kamenným záhozem u autobusové zastávky pod hřbitovem i u přítoku Mléčné do Rusavy nám ukazují kvalitu práce dodavatelské firmy pro správce toku – Lesy ČR. Nejnáročnější, ale i nejnákladnější úsek zaměstnává stavaře na toku za odbočkou na hřbitov. Vrtání otvorů pro osazování pilotů a výstavba opěrné zdi mají zabránit tomu, aby vodní tok nečinil škody při povodních. V průběhu stavby se řeší nové geologické posudky, postup prací, omezování autobusové dopravy i případné vzniklé škody. Zajímavým a pozoruhodným údajem je počet vrtů pro osazení železných pilotů – 244 ks, a jejich osazení do vrtné hloubky 9 m.

Doufáme a musíme věřit, že stavební dílo o objemu cca více než 60 mil. Kč bude dokončeno v termínu a požadované kvalitě.

Bohumil Škarpich, starosta obce

Odpadové hospodářství obce Rusava za rok 2024

PŘÍJMY	
Poplatky za odpad – OBČANÉ, CHATAŘI/ REKREAČNÍ DOMY	578 182,00 Kč
OSTATNÍ (smlouvy)	9 592,00 Kč
	587 774,00 Kč
Odměny za třídění odpadu	
EKO-KOM	241 931,04 Kč
ASEKOL	3 896,20 Kč
ELEKTROWIN	1 942,30 Kč
TROJEK železo	43 536,00 Kč
KROMEXIM	2 835,00 Kč
FRITEX	53,23 Kč
NEVAJGLUJ	2 981,44 Kč
	297 175,21 Kč
CELKEM PŘÍJMY	884 949,21 Kč

VÝDAJE	
Provoz sběrného dvora	231 837,25 Kč
Likvidace nebezpečného odpadu	13 734,00 Kč
Likvidace biol. rozložitelného odpadu	28 827,00 Kč
Likvidace plastu	271 888,00 Kč
Objemný odpad	64 991,00 Kč
Komunální odpad – KUKA	479 243,00 Kč
CELKEM VÝDAJE	1 090 520,25 Kč
ROZDÍL - DOPLATEK OBCE	205 571,04 Kč

VYTŘÍDĚNÝ ODPAD	
Papír (200101)	6,89 t
Plast (200139)	14,48 t
Sklo (200102) bílé + barevné	19,87 t
Biologicky rozložitelný odpad - brko	13,20 t
Kovy (200140)	10,16 t
– obec	
– občané	48,8602 t
Nápojové kartony (200101)	0,21 t
Elektroodpad – ELEKTROWIN	3,838 t
ASEKOL	1,34 t
Použitý textil (200110)	1,6303 t
Pneumatiky – předávka	1,08 t
Jedlý olej a tuk (200125)	0,053 t
Nebezpečný odpad (150110)	0,054 t
(200127)	0,383 t
(200132)	0,000 t
(130208)	0,100 t
Dřevo (200138)	5,56 t
CELKEM vytríděný odpad	127,7085 t

ODPAD ULOŽENÝ NA SKLÁDCE	
Směsný odpad KUKA (200301)	163,18 t
Objemný odpad (200307)	23,34 t
– obec	
– občané	13,49 t
Jiný rozložitelný odpad (200203)	3,480 t
– obec	
– občané	0,400 t
CELKEM skládka	203,89 t

*Eva Kerčáková,
hospodářka obce*

OSVĚDČENÍ O ÚSPOŘE EMISÍ

Obec Rusava

Identifikační číslo:
00287709

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení uhlíkové stopy.

Úspora, které jste dosáhli, představuje:

Emise CO₂ ekv.:

Biogenní:	5,164 tun	Fosilní:	55,313 tun
-----------	------------------	----------	-------------------

Úspora energie:
1 175 162 MJ

Ing. Zbyněk Kozel
Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 9. 6. 2025

Vypočteno na základě posouzení životního cyklu systému nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů.

Kulturní komise v novém

Od ledna letošního roku „úřaduje“ kulturní komise obce Rusava v novém složení. Předsedou

komise byl radou obce jmenovaný zastupitel a radní obce pan Ladislav Pavelec. Dalšími členy pak byli zvoleni Táňa Třasoňová, Veronika Steinerová, Ivana Vaculíková, Monika Bušová, Kateřina Škarpichová, Martina Janečková a Stanislav Gregor. Na letošní rok plánuje komise celou řadu kulturních akcí pro všechny věkové kategorie. Děti si na své přišly již v dubnu na tradičním čarodějnickém rejži u evangelického kostela. Prázdniny se chystáme zpestřit všem Rusavjákům i přespolním promítáním v improvizovaném letním kině na fotbalovém hřišti, kam se přijďte třetí červencovou sobotu pobavit rodinnou komedií Léto s Evženem. No a těšit se už nyní můžete na bohatý podzimní program. V říjnu po roce provětráme na louce pod hřbitovem pestrobarevné dráčky při drakiádě. Na poslední říjnový pátek přijal naše pozvání spolek loukovských ochotníků, kteří nám v sále obecního domu představí čerstvě nastudovanou divadelní novinku Postel pro anděla.

No a v listopadu společně prozáříme naši dědinku světylky při lampionovém průvodu. Konec roku bude patřit už tradičně mikulášskému jarmarku. Kompletní kulturní kalendář obce naleznete na www.rusava.cz.

Akcí a nápadů je ažaž, tak snad se vše podaří zrealizovat podle plánu. Tož nám držte pěsti.

Katka Škarpichová

DĚNÍ V OBCI ...

Rusavská čarodějnická párty

Každoročně koncem dubna začíná jít pořádně „do tuhého“ pro všechny čarodějnice a ježibaby – mladé, staré, tenké, tlusté, s bradavicí i bez. A pozor, to i u nás na Rusavě! Holky kouzelnické se v dobré víře slétnou na zahradu u evangelického kostela, aby po roce zaslouženě probraly čarodějnické záležitosti nad odvarem z babského ucha, ovšem po zapálení ohně jim tam jde najednou doslova o život. Jasně, zase jsme měli „čarodky“. A to dokonce už počtvrté za sebou! Ale nebojte se, zas tak nebezpečné to nebylo. Snad jen ten vítr se v sobotu 26. dubna proháněl po celé dědině i zahradě takovou silou, že i ti, co zapomněli doma koště, na zahradu v podstatě přiletěli.

Tááák, vážení, startujeme – je totiž potřeba vyzkoušet let na koštěti, uvařit v kotlíku žabí vývar, proslápnout sedmimilové boty, zasáhnout krvechtivého netopýra v letu, překonat strach z obrovských pavouků a zákeřných hadů, vyprášit skákačí pytle a dobře mířit na bradavické klobouky. A pak už jen utíkat ke stánku k čarodějnicím pro odměny. Na čarodějnou trať s úkoly letos vyrazilo skoro 70 malých kouzelnic a kouzelníků!

A pak už hurá na sladké dobroty napečené rusavskými čarodějnicemi nebo na opečený špekáček či gulášek z plotny kuchyně obecního domu. Děti to pak všechno spláchly kofolou a dospělí pivečkem ze „Zelené“. Novinkou letošního ročníku byl navíc pestrý fotokoutek s čarodějnými rekvizitami, včetně lexikonu kouzel. A protože jsme samozřejmě „smart“ čarodějnice, tak jste měli poprvé možnost nahrát své fotografie pořízené na akci přes QR kód do sdíleného úložiště. Nejroztomilejším malým čarodějnicím a Harry Potterům byly předány diplomy a věcné ceny a kolem půl osmé se rozhořela hranice, kde to nakonec schytala jen vlasatá čarodějnice ze slámy. S tou se všechny děti a čarodějnice rozloučily tanečkem na kouzelnickou hymnu Saxána. Pak už následovala volná zábava, kterou každý pojal po svém. Někteří opětovným trénováním jednotlivých čarodějnických disciplín, jiní lítáním po zahradě. Dospěláci pak obyčejným pohodovým povídáním. Vždyť o to jde na těchto akcích především. Po čase, kdy na sebe kvůli práci, dětem či jiným povinnostem nemáme čas, se jen tak sejit, pobavit se a zrelaxovat.

No a budeme děkovat! Celá akce by se totiž nevydařila bez ostřílených pořadatelů z řad členek a členů kulturní komise, vč. těch stínových. Bezpečný let po všech soutěžních

stanovištích perfektně zajistili fešácké čarodějnice Ivanka, Barunka, Kristýnka a bradavičtí studenti Eda a Ondra. Určitě bychom se neobešli i bez vydatné podpory a pomoci ze strany obce a bez ochoty rusavské evangelické farnosti půjčit nám jedinečný veřejný prostor v centru obce pro pořádání této akce. Ovšem to největší poděkování patří samozřejmě vám všem, kteří jste se rozhodli sobotní večer strávit místo u telky v obýváku na rusavské zahradě. Věříme, že nelitujete a vše jste si to náramně užili.

Pálení čarodějnic je stará pohanská tradice pocházející již z dob Keltů. Oheň pro ně byl symbolem slunce a života, který zahání temné síly. Doufejme tedy, že nám to naše rusavské páleníčko zajistilo ochranu před zlými silami a nemocemi na celý letošní rok.

Tak za rok na viděnou na jubilejním pátém ročníku! A jak by řekla Saxána: „Dexempo multo šumpoplex“.

Katka Škarpichová, za kulturní komisi

Pasování prvňáčků na čtenáře

V obecní knihovně proběhlo ve středu 14. května 2025 pasování šesti žáků první třídy ZŠ na čtenáře. Všechny 6 dětí přečetlo kousek textu z čítanky, tím splnily první úkol, potom společně skládaly pohádkové puzzle a ke každému složenému obrázku přiřadily štítek s názvem pohádky.

Také tento ne zrovna lehký úkol splnily na jedničku.

Potom už následovalo samotné pasování za pomoci spolužaček z 5. třídy a odměňování. Děti dostaly moc pěknou knihu, kterou si už určitě samy přečtou, upomínkový list a taky nějakou sladkost. Jelikož už mají platné přihlášky, mohly si hned vypůjčit knihu a odnést si ji domů.

Věřím, že si ke knihám najdou pěkný vztah a stanou se z nich naši pravidelní čtenáři.

Zdena Chmelařová, knihovnice

Muzejní perly a perličky

Abych byla přesná, název výstavy byl Perly a perličky z depozitáře rusavského muzea aneb co ve stálé expozici neuvídíte. Tato jednodenní akce proběhla u příležitosti Dne muzeí v neděli 18. května v prostorách obecního úřadu na Rusavě.

A co bylo k vidění?

S Janou Mackovou jsme z krabic vytáhly a v prvním patře naaranžovaly různé krojové součástky, které se v rusavské muzejní sbírce nachází, a protože to nejsou jen součástky kroje rusavského, nejsou a zatím nebudou v muzeu vystaveny.

Na výstavě byly části dětského kroje s orszáckou výšivkou; čepec z Hornácka s krajkovou vsadkou, vyrobenou z kopřivových nití; vesty (frydky, kordulky) z Hané, Podhostýnské záhoří, Uherskobrodsko a jiné. Své místo na výstavě našel také hornácký kroj pana Miroslava Melouna – čestného občana obce, nebo přílepkový paní Olgy Hudcové (tetiny Baťové) atd. Dalšími perlami byly náboženské knihy. Evangelické i katolické – bible, zpěvníky, učebnice náboženství. Nejstarší pak byla z roku 1852.

Bylo možné navštívit obřadní síň, která je současně obrazárnou, i stálou expozici Muzea Rusava – památníku obce. Ta prošla letos na jaře výměnou téměř všech vystavených předmětů. Předchozí výstavka byla velmi pěkná a mezi návštěvníky oblíbená, bohužel více než 50 % vystavených exponátů se postupně muselo vrátit do Muzea Kroměřížska, Muzea města Holešova a Městského muzea Bystřice pod Hostýnem. Výstavní prostory v druhém patře tak vypadaly jako po nájezdu exekutora. Naštěstí díky vám všem, kteří jste našemu muzeu darovali spoustu dalších krásných historických předmětů spojených s životem Rusavjanů v minulém i předminulém stolení, se nám podařilo sestavit novou expozici s předměty běžné denní potřeby a také s ukázkou krojové rozmanitosti naší obce. Přesto je v depozitáři uložena ještě spousta dalších předmětů, které čekají na vystavení nebo na odborný zásah restaurátora.

Pro filmové fandy se promítaly nejstarší historické snímky o Rusavě. Byly to němý film z roku 1930, záznam rusavské svatby z roku 1955 a dokument o Rusavě z roku 1971. Věřte nevěřte, na připravených židlích stále někdo posedával, kochal se a v myslí přemítal, který že Rusavjan(ka) se na plátně objevil(a) nebo čím to byla chalupa, stodola, kůň, pes či kočka.

Nedělní odpoledne uteklo jak voda po deštích v rusavském potoce. Jsme velmi rády za příjemné setkání i kladné ohlasy. Příště vybereme, oprášíme a vystavíme zase jiné skvosty.

Ale nemusíte čekat na další muzejní den, přijďte navštívit a prohlédnout si stálou expozici rusavského muzea.

Otevřeno je vždy po domluvě v kanceláři obecního úřadu (více informací zde: <https://www.rusava.cz/25012-muzeum-rusava>). Starší generace jistě zavzpomíná na své dětství a děti často kulí oči, třeba nad tím, kolik práce dalo upéct chleba.

A pokud byste na půdě či ve sklepě našli pro vás nepotřebné věci z 2. poloviny 19. a první poloviny 20. století související s životem na Rusavě, neváhejte kontaktovat obecní úřad na Rusavě. Například krojové součásti, kameninové nádoby, formičky na máslo, formy na rukavice, krample na zpracování lnu, nástěnné vyšívané kuchařky, ale také třeba staré bible, zpěvníky či učebnice a čítanky...

Ludmila Mikšánková

47. Kácání mája na Čecheru

Poslední květnový den se na krásném přírodním prostranství na Čecheru tradičně sešla hudba, zpěv a tanec, ale i přátelská atmosféra, skvělá zábava a chutné jídlo - náš Valašský krúžek Rusavjan zde totiž pořádal již 47. Kácání mája. Počasí nám tentokrát přálo a mohli jsme si užít jeden z prvních skutečně letních dnů. Přestože v nedaleké Bystřici pod Hostýnem měli koncert Kamil Střihavka a Kapitán Demo, naši věrní návštěvníci se tím nenechali vůbec ovlivnit a došli za námi v hojném počtu, čehož si velmi vážíme. Zkrátka se ukázalo, že rockové legendy sice lákají davy, ale srdce Valachů patří folklóru a tradicím.

Sobotní odpoledne otevřel krojovaný průvod od místní základní školy, jehož kroky doprovázela cimbálová muzika a zpěv lidových písní. Po příchodu na Čecher všechny s úsměvem přivítala vedoucí Valašského krúžku Rusavjan. Program zahájil domácí soubor s ženským tanečním pásmem Májové. Velkou radost přineslo vystoupení dětského souboru Valášci z Rusavy, který ožil po několikaleté pauze a který sdružuje děti předškolního věku a děti prvního stupně základní školy. Děti pod vedením „valáškové tety“ Lidušky Mikšánkové nacvičily pásmo dětských her a tanečků nazvané Na tem našem dvoře, které si okamžitě získalo publikum a sklídilo velký potlesk. Obnovení dětské složky souboru považujeme za důležitý krok k předávání tradic těm nejmladším a už se moc těšíme, čím nás Valášci překvapí příště.

Na pódiu se dále představil DVS Malá Rusava z Bystřice pod Hostýnem za doprovodu Cimbálové muziky ZUŠ Bystřice pod Hostýnem, které jsou již stálíci v našem programu. Jako host k nám letos zavítal Slovácký soubor Vonica ze Zlína spolu s cimbálovou muzikou Denica, který přivezl temperamentní energii Slovácka v podobě tanečních pásem Dožínky a Sedlácké z Hornácka a pásma Strání a Boršice z Dolňácka. Závěr programu patřil opět domácímu souboru. Naši ogaři zazpívali překrásnou píseň U susedů, při jejichž tónech mělo mnoho návštěvníků slzy v očích, a poté následovalo taneční pásmo Točené z Rusavy. Před samotným skácením máje si ogaři nachystali veselé klobúčkové hry a po nich se vrhli do práce nejprve se sekýrkou, poté s pilou. Netrvalo dlouho, v máji se ozvalo známé zapraskání a skácela se k zemi. To vyvolalo nadšení nejen u dětí, ale i u dospělých, kteří se ihned rozeběhli k vršku máje. Pro nejrychlejšího lovce vlajky byla přichystaná odměna v podobě lahodné slivovice. Děti našťestí více zajímaly barevné fáborky než státní symboly, takže vlajce nevěnovaly pozornost a tu mohl ukořistit zodpovědný dospělý, který si odnesl lahev slivovice a nehynoucí slávu (aspoň do příštího ročníku).

Po slavnostním skácení máje se opět rozezněly struny Cimbálové muziky Rusava, která pod vedením primáše Prokopa Chvatíka hrála k poslechu a tanci s takovým nasazením, že se i poblíž pasoucí stádo ovcí seskupilo do formace na čtverylku. Závěr odpoledne pak patřil pop-rockové kapele Queetles z Rusavy, která zahrála nejen písně českých a slovenských interpretů jako Karla Gotta, Olympicu, Miro Žbirky, ale také světové hity zahraničních velikánů jako Beatles či Queen. Kapela Queetles má na svém kontě mimo jiné vystoupení v Národním muzeu v Praze, kam na vernisáž výstavy MIRO ŽBIRKA: ROKY A DNI pozvala kapelu paní Kateřina Žbirková. Jsme tedy rádi, že kapela ochotně přijala i naše skromnější pozvání na místní akci. Díky unikátnímu spojení známých písní s hrou na trumpetu v podání frontmana kapely Jaromíra Česka bylo její vystoupení pro návštěvníky originálním zážitkem.

Folklórní program doplnilo bohaté občerstvení podávané milou a usměvavou obsluhou ve stáncích. Žízeň mohli návštěvníci zahnat pivem, vínem či proseccem, děti a řidiči pak kofolou či točenou limonádou, na povzbuzení byla k dispozici káva.

K jídlu byl v nabídce zvěřinový guláš, klobása či cigáro z udirny a v letošním roce nově grilovaný hermelín. Na chuť jsme pak měli tradiční valašské frgály, perníky z žitné mouky, palačinky s povidly, bezlepkový makovec a různé cukrovinky. Návštěvníci si také mohli odnést suvenýr v podobě rusavské keramiky Element Ceramics nebo si vybrat z nabídky dřevěných výrobků.

Večer malinko zapršelo, tak se mezi námi rozpoutala diskuze, zda se přesunout do tepla místní hospůdky, nebo počkat, jestli se počasí umoudří. Někteří ignorovali probíhající diskuzi a začali rozdělávat oheň i v hustém dešti, což se jim k překvapení všech ostatních podařilo. Už tedy nešlo couvnout. Naštěstí brzy přestalo pršet a my jsme si mohli užít zbytek večera i noci u praskajícího ohně při opékání špekáčků a zpěvu. Někteří dokonce zůstali pod širým nebem až do rána, což jen podtrhlo kouzlo celého dne.

Letos nás mile překvapili návštěvníci z Prahy, které sem přilákala loňská televizní reportáž a chtěli si tuto jedinečnou atmosféru Valašska vychutnat na živo. To je důkaz, že folklórní tradice přitahují a spojují nejen generace, ale i regiony. Jsme proto rádi, že i v letošním roce vznikla o této akci krásná videoreportáž Regionální televize PODHOSTÝNSKO, kterou můžete zhlédnout na jejích internetových stránkách a třeba vás inspiruje k návštěvě příštího ročníku.

Na tomto místě chci také poděkovat členům našeho souboru a ostatním pomocníkům za ochotu, čas a úsilí, které každoročně věnují přípravě této akce, protože bez nich by to nešlo. Děkuji vystupujícím souborům a muzikantům, zvukařům, Penzionu Koliba Čecher za poskytnutí zázemí, Michalu Kristekovi za krásné fotografie a samozřejmě i vám všem, kteří jste přišli podpořit tradiční folklórní akci v naší obci.

A i když ještě s radostí vzpomínáme na letošní májové veselí, už nyní pilně zkoušíme na další akce, které nás čekají. Nejbližší vystoupení proběhne v rámci oslav 100. výročí založení Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

V sobotu 5. července 2025 ve 12:00 hodin se na travnatém palouku uprostřed Valašského městečka uskuteční unikátní společné vystoupení osmnácti valašských souborů. Celkem 144 tanečníků zde představí slavnostní Kulišťákovu besedu, složenou z šestnácti tradičních valašských tanců. Akce je součástí víkendového programu, kterého se zúčastní soubory z celé Moravy i zahraničí a náš soubor se zde představí také v samostatném vystoupení. Pokud budete mít čas, neváhejte a přijďte zažít naprosto jedinečnou atmosféru, která vás přenese do srdce valašské tradice.

Eliška Čmeláková, za VK Rusavjan

Pololetní zprávičky ze sboru pro občany

V měsíci lednu se členkám sboru pro občany na Rusavě opět rozeběhl maratón gratulací našim spoluobčanům, kteří letos oslavili 70 a více let. Za první pololetí jsme tak osobně navštívili celkem 14 jubilantů. Krásných 87 let oslavil pan Miroslav Fišera z č. p. 115. Dále to byli pan Alois Zavadil z č. p. 104 (75 let), paní Ludmila Čeladníková z č. e. 89 (70 let), pan Václav Totez z č. p. 47 (75 let), pan Jaroslav Erlebach z č. p. 119 (75 let), paní Zdenka Chmelařová z č. p. 180 (75 let), paní Marie Pavelcová z č. p. 56 (85 let), pan Eduard Svoboda z č. p. 131 (85 let), paní Mojmíra Charvátová z č. p. 252 (91 let), paní Helena Řihošková z č. p. 30 (70 let), paní Marie Voláková z č. p. 293 (70 let), paní Zdeňka Lušovjanová z č. e. 327 (70 let) a paní Jiřina Vašíková z č. p. 100 (70 let).

V sobotu 7. června jsme slavnostně uvítaly nejmladší občánky Rusavy. Letos se, jak se říká, „urodilo“. V obřadní síni obecního úřadu se tak vystřídaly tři rodinky. Prvním z trojlístku byl Vojtěšek Mikšánek z č. p. 85. Poté uložili do kolébky svoji dcerku Amálku manželé Kolajovi z č. p. 69 a třetí byla Kateřinka Kovaříková z č. p. 259. Rodičům poblahopřáli a dětem vše dobré do života popřáli pan starosta, členky sboru pro občany a valašské cérky Barča, Eliška, Kristýnka, Elenka a rusavský ogar Honzík.

A co nás letos ještě čeká? Na konci června se rozloučíme se žáky páté třídy, kteří odchází na druhý stupeň do Bystřice pod Hostýnem. V pondělí 1. září přivítáme ve školních lavicích naši základní školy prvňáčky. Některou zářijovou sobotu uvedeme do naší „rusavské rodiny“ další letos narozené céřečky a ogárky a na konci měsíce září plánujeme ve spolupráci s kulturní komisí obce „oživení“ tradičního setkání s našimi staršími spoluobčany v rámci setkání se seniory. Věřte nevěřte, spoluobčanů nad 65 let máme v obci více než sto třicet. No a přes letní měsíce až do prosince nás opět čeká řada milých setkání s našimi oslavenci. Už se těšíme!

*Katka Škarpichová,
za sbor pro občany*

Zápis do 1. třídy

Není to tak dávno, co jsme slavnostně přivítali současné prvňáčky a nyní dostali své první vysvědčení. Koloběh školních let neúprosně pokračuje a my, ač bychom možná někdy chtěli, jej nedokážeme zastavit. A tak jsme v měsíci dubnu u zápisu poznali prvňáčky budoucí. Děti nám během zápisu odprezentovaly, co vše se doma a ve školce naučily. Např. zavázat si tkaničku, namalovat lidskou postavu, seřadit děj klasické pohádky, poznat barvy či zvířata a další činnosti, které jsou jedním ze znaků jejich školní zralosti. Děti se sešlo nemalé množství a my se můžeme těšit na početnější třídu. Zapsáno bylo 10 dětí, se kterými se uvidíme 1. září ve školních lavicích u slavnostního zahájení nového školního roku.

Anna Hrušková, ředitelka

NAŠE ŠKOLA ...

Preventivní program na naší škole

V květnu se na naší škole uskutečnil preventivní program, který pořádá Krajská hygienická stanice Zlín.

Žáci byli rozděleni do dvou skupin. První skupina, složená z 1., 2. a 3. ročníku, se zúčastnila programu „Jdeme zdraví na proti“. Žáci se zábavnou formou seznámili s tématy zdravá výživa, zdravý životní styl, prevence nemocí.

K programu patřila i pohybová část, kdy si děti mohly vyzkoušet chůzi po hmatovém chodníčku, který podporuje celkovou motoriku a koordinaci těla.

Do druhé skupiny patřili žáci 4. a 5. ročníku, tato skupina absolvovala program s názvem „Hravě zdravě“. Celý program byl zaměřený především na zdravý jídelníček, kde žáci plnili zábavné úkoly na dané téma.

Tento preventivní program představuje efektivní způsob, jak formou zábavných a interaktivních aktivit podporovat zdravý životní styl u mladších žáků základních škol.

Magda Kutrová, učitelka ZŠ

Pasování prvňáčků na čtenáře

Ve středu 14. května byli žáčci první třídy pasováni na čtenáře v místní knihovně. Než se tomu tak stalo, museli podstoupit zkoušku – předvést, jak umí číst ze slabikáře. Také museli ukázat, že znají klasické české pohádky a večerníčky. Měli za úkol sestavit rozstříhané obrázky a k nim připojit správný název příběhu. A potom už nastalo samotné pasování. Stejně jako u pravých rytířů použila paní knihovnice meč. Postupně každého žáka pasovala na „rytíře“ a děti tak vstoupily do řádu čtenářského. Jako vzpomínku na tento den dostali žáci knížku, záložky a pamětní list. Přejeme dětem, aby je čtení provázelo nejen ve škole, a věříme, že budou navštěvovat rusavskou či jinou knihovnu, kde na ně čeká spousta krásných knih.

Petra Regerová, učitelka ZŠ

Smyslohrátky - dobrodružství pro všechny smysly

Ve čtvrtek 29. května 2025 jsme se s dětmi ve školce zúčastnili zábavně-naučné akce Smyslohrátky. Celý prostor tělocvičny se proměnil v pestrý svět plný zážitků a děti si mohly vyzkoušet různé profese prostřednictvím hravých stanišť.

Čekalo na nás celkem dvanáct tematických zastavení - děti si vyzkoušely roli pekaře, kuchaře, stavitele, farmáře, archeologa, zmrzlináře, a dokonce i kosmonauta. Každé staniště bylo připravené tak, aby děti aktivně zapojily hmat, čich, zrak i sluch a zároveň se něco nového dozvěděly o jednotlivých povoláních.

Malí archeologové se ponořili do písku a hledali ukryté fosílie, kuchaři připravovali „dobroty“ z netradičních materiálů a zmrzlináři tvořili z kinetického písku. Nechybělo ani skládání kostek na staveništi, péče o zvířátka na farmě nebo vůně čerstvého „pečiva“ od pekařů.

Smyslohrátky se všem líbily, a proto věříme, že si je v budoucnu určitě znovu zopakujeme.

Denisa Vaculíková, učitelka MŠ

Kácení máje a dětský den

Již k neoddělitelným tradicím naší školy patří kácení máje. Letos byl tento den o to slavnostnější, že byl naplánován i jako dětský den. Už při příchodu do školy bylo poznat, s jakou radostí děti běží a jsou natěšené.

Zrána jsme se přesunuli před budovu naší školy na Rusavě. Vybrané děti ze školky a školy pro nás nachystaly milé vystoupení. V převlečení za kuřátka nám zazpívaly a zarecitovaly básničky. Nastal okamžik kácení májky. Byli povoláni tři z nejzdatnějších kluků. S velkým nasazením se ujali ruční pilky. Za hlasitého povzbuzování dětí se jim májku podařilo pokácet.

Nastal čas dětského hraní a soutěžení. Na sportovním hřišti měly děti nachystané soutěže, které se nesly v duchu všestranného pohybu a koordinace. Děti se při tom v družstvech učily spolupráci, vzájemné pomoci a trpělivosti. Družstva byla při každé soutěži hodně vyrovnaná, proto bylo napínavé sledovat, kdo to tentokrát zvládne líp. Ne vždy lze mít vše ideální. Prvotní deštík nás neodradil, byl jako osvěžení. Ovšem z důvodu zhoršeného počasí jsme druhou část her přesunuli do tělocvičny. Den utekl, děti byly moc šikovné! Na závěr byly odměněny nejen vlastním úspěchem v jednotlivých soutěžích, ale i malým dárkem na památku.

Markéta Janásová, asistentka pedagoga

Těšíme se na prázdniny

Jarní období jsme ve školce odstartovali velmi nabitým programem, už 5. března se konal tradiční velikonoční jarmark, na kterém naše děti vystoupily s pásmem písní a tanečků a vše se jim moc podařilo. Před velikonočními svátky jsme s dětmi sadili jarní osení, ozdobili rusavský kraslicovník a 16. dubna jsme přivítali všechny rodiče na jarních dílnách, kde jsme si vyzkoušeli netradiční výtvarné techniky. Ve středu 23. dubna nás navštívilo Divadlo Leonka s legrační pohádkou „Líná Evelína“, která se dětem moc líbila, protože se hodně zpívalo, a dokonce hrálo na kytaru.

Dalším úžasným programem jsme začali měsíc květen, kdy nás navštívila paní Andrea Šťastná se svým pejskem Ashley a programem canisterapie. Děti se dověděly, jak se o pejska starat, co umí, jak poslouchá, mohly si jej pohladit a potulit se s ním, což byl velký zážitek. S malým zpožděním jsme popřáli všem maminkám k svátku na besídce, kde jsme si s dětmi připravili pásmo písní a básní. Všechny děti byly velmi šikovné, dokonce i nejmladší holčičky vůbec neplakaly a skvěle všechno zvládly. Ve čtvrtek 29. června jsme si užili Smyslohrátky, ale o nich se více dozvíte v dalším článku.

Začátek června odstartoval plánovaný výlet do Kovozoo ve Starém Městě. Bohužel nám štěstí nepřálo a celou cestu na výlet vydatně pršelo. Během cesty se nám podařilo zajistit náhradní program v dětské herně Smajlíkov v Uherském Hradišti. Děti byly nadšené, že výlet nerušíme, a užily si dopoledne plné zábavy. Ke Dni dětí se děti vydaly hledat poklad pohádkovou stezkou do lesa. Cestou splnily mnoho úkolů, osvěžily si znalosti o českých pohádkách a na závěr stezky našly dokonce dva poklady. Po vydatném hledání jsme si dali svačinku na louce a užívali si krásný den na sluníčku. Poslední akcí ve školním roce je zahradní slavnost, na kterou srdečně zveme všechny rodiče, prarodiče a sourozence a při které se rozloučíme s našimi velmi šikovnými předškoláky – Vaneskou Lušovjanovou, Valinkou Mikšánkovou, Elenkou Pavelcovou, Dominičkou Zdražilovou, Patričkem Pavelkou a Románkem Gavačem. Pilně se připravovaly celý školní rok, plnily opravdu skvěle všechny úkoly, pomáhaly paním učitelkám, a tak nám nezbývá než se rozloučit, i když jen o dveře vedle. Přejeme, aby se jim ve škole líbilo, a jsme moc rádi, že se budeme vídat dál.

Děkujeme všem rodičům za skvělou spolupráci během školního roku a přejeme krásné léto plné nových zážitků.

Eva Oherová, za kolektiv MŠ, vedoucí učitelka

Rusavská čarodějnická párty 26. 4. 2025 (str. 7)

47. Kácání mája na Čecheru 31. 5. 2025 (str. 10)

Vítání občánků 7. 6. 2025

Vojtěch Mikšánek, narozený v říjnu 2024 - rodiče Petra a Luděk Mikšánkovi

Kateřina Kovaříková, narozená v prosinci 2024 - rodiče Kateřina Janováčová a Jiří Kovařík

Amálie Kolajová, narozená v březnu 2025 - rodiče Markéta a Martin Kolajovi

Rusavská 50ka 14. 6. 2025 (str. 19)

Ludmila Polišenská-Tomečková
a TV Podhostýnsko

letní kino Chvalčov

Stanovní vltino
Unéte v kiné!

pátek — 27 — 6 — 21:30 / 100,-

Kočí odysea (Lotyšsko / Francie 2024)

Animák pro malé i velké, vítěz Oscara, Zlatého glóbu i festivalu v Cannes. Hladina moře stoupne až ke špičkám hor a zvířata se vydají na své báře na dlouhou plavbu plnou nástrah a překvapení. Film, ve kterém se nemluví, přesto dokáže být strhující. Jako povodeň.

pátek — 04 — 7 — 21:30 / 100,-

Kapelo, hraj (Francie 2024)

O dvou bratrech, kteří se poznávají až v pokročilém věku i díky společné vášni pro hudbu. Dobře napsaný, natočený i zahráný dožák s komediálními momenty, který ale netlačí na pílu. Vítěz diváckého hlasování na festivalu v San Sebastianu.

pátek — 11 — 7 — 21:30 / 100,-

Nosferatu (USA 2025)

Když horor, tak nejlépe v letním kině! Drákula - největší klasika žánru - v novém zpracování, které čtí knižní předlohu i legendární stejnojmenné filmové zpracování. Temný, romantický a do patnácti let nevhodný příběh o knižeti temnot, posedlosti a zlu.

pátek — 18 — 7 — 21:30 / 100,-

Anora (USA 2024)

Ruší oligarchové uklidí svého problémového synka do Států, ten jim obratem vzkáže, že se hodí oženit s prostitutkou. Najata četa drsňáků má za úkol „anulovat“ manželství po dobrém či po zlém. Anora ale nechce přislib štěstí pustit z rukou a život jí naučil, jak na to. Komedie, groteska, drama, romantika ... vítěz letošních Oscarů od režiséra filmu Florida Project, který jsme na kině taky hráli.

pátek — 25 — 7 — 21:30 / 150,-

Kouzlo derby (Česko 2025)

Punkromantická komedie režiséra Petra Kolečka zachycuje jeden den v životě různorodé skupinky fotbalových fandů. Vysokoškolská profesorka, sportovní komentátor, zamílovaná radní, fotbalový veterán, bývalý šéf kotle, zneuznaný zpěvák, nadějný mladý hráč. Každý z nich zažívá své osobní derby – ať už na tribuně, v zákulisí, nebo v srdci.

27/06 — 29/08 2025

devátá sezóna

FB Kulturák, Letní kino Chvalčov | IG gpolok_kulturak | www.kulturak.org

**LOUKA
POD KOZINCEM**
(ZNAČENO OD OBECNÍHO ÚŘADU)

BAR, OHNĚTĚ & PLAYLIST
ROZPALLUJEME OD 20:00

KULTURÁK V ROCE 2025 DÁLE
PODPORUJÍ FIRMY BEMI, ČECH DESIGN,
DOBRY TEXTIL, ELSPEY, ERMONTA,
INSTALL, RAAB COMPUTER, REKORD MT,
MONARCO DK / MÜLLER-AUDIT, STAP,
TON, T2B STAV, MANŽELÉ ROBINSONOVÍ
A ČLENOVÉ KULTURY ZA PADE.
DĚKUJEME!

KULTURÁK JE ČLEMEM ČESKÉHO
KULTURNÍHO NETWORKU NOVÁ SÍŤ.

/NOVÁ
SÍŤ/

PROGRAM NA SRPEN ZVEŘEJŇUJEME
V ČERVENCI.

VÝTĚŽEK ZE VSTUPNÉHO
FINANČUJEME DALŠÍ KULTURNÍ
DĚNÍ POD HOSTYŇEM.

POŘÁDÁ
Kulturák
S PODPOROU
Stani-on

PLATNO NÁPRAVÉ DÍKY ZLOUŽNOSTI
WASHINA

Slohové práce žáků

MOJE LÉTO

Byly prázdniny, nebyly žádné vyučovací dny, prostě žádná škola. Když jsem vstal, podíval jsem se z okna. Bylo krásně, tak jsem se podíval na počasí. Hlásili, že bude extrémní teplo. Až 31°C a bude taky jasno, až do 15. července. Venku létali ptáčci a zpívali své písně. Šel jsem za mamkou, dát si snídani. Potok svištěl dolů a bublal. Náš pes se vyhříval a mamka nakrmila naše 3 andulky. Můj brácha dal papání našemu pejskovi a já dal jídlo piskomilům. Mamka nám donesla zmrzlinu. Potom jsme si se Štěpou a s mamkou zahráli fotbal a tenis. Bylo to super! Dále jsme jeli se strýcem Ivanem k tetě na kole a pak jsme si hráli s legem. Na stéblách trav se vyhřívaly mouchy, včely opylovaly květinčky a motýli poletovali nad zahradou. Kamarádi si hráli na cestě a někteří lidé šli na Hostýn nebo Pardus.

Ladislav Hrubý, 4. třída

LETNÍ DEN

Bylo slunečno a ptáčci si zpívali všemi rytmy. Poslouchání tónů, které vydávali, bylo uspokojující. Včely bzúčely a motýli létali kolem květin a odpočívali. Louky byly zabarvené do milionů odstínů a slunce se usmívalo plnou radostí. Mráčky byly úplně bílé a obloha nádherně modrá. Ještěrky se vyhřívaly na kamenech. U řeky bylo nádherně. Ledňáčci lovili malé ryby a lososi skákali proti proudu. Medvěd zrovna odpočíval a měl nasycený žaludek tak, jak v žádném jiném období. V lese byly sovy, schované v korunách stromů. Lišky a vlci leželi v houštinách. Mláděta si hrála kousek od matky. Srnky a srnci se schovávali v trávě a koloušci tiše leželi vedle svých maminek. U potůčků byli mloci a na jednom místě se hemžili pulci. Bylo slyšet, jak žáby kuňkají radostí. Byl krásný letní den.

Eliška Ellen Hanzal, 4. třída

Básničky dětí

DOVOLENÁ

Itálii mají Češi rádi,
s Itálie se kamarádi
Každý den jsem na koupání,
Italové běží s námi
V zimě jedem na hory,
v létě skočíme do vody.
A když skončí prázdniny,
přijedem k nám do zimy.
Oblékáme mikiny,
začnem dělat blbiny.
Skáče do listí,
potom nám to nemyslí

Václav Trsoň, Stanislav Mozola, 4. třída

LÉTO

Léto, léto, už je tady,
slunce přišlo do zahrady.
Zasvítlo malíčko,
spadlo jedno jablíčko.
Jablko spadlo do vody,
au, to rybu zabolí
Slunce svítí ještě víc,
všichni pijí ze všech plíc.
Pijí jako o závod,
potom běží na záchod.
Schovají se do stínu a tam lížou zmrzlinu
Zmrzliny už docházejí, holky piští, dovádějí
Příš, příš, to je sláva, vyhlásí to aj vláda!

Jaroslav Mozola, Alan Jiří Hanzal, 4. třída

PŘÁZDNINY

O prázdninách hrajeme si,
hodně zážitků přejeme si
Venku je hezky, není zima,
chřipky mizí, to je prima
Slunce už se na nás směje,
neskáčeme do závěje
Vyrůstají květiny,
odkopeme peřiny.
Chutné třesné zrají na stromě,
vosy otravují i na balkoně.
Vytáhneme bazény, skáčem do nich, věřte mi

Anna Bačová, Eliška Ellen Hanzal, 4. třída

DOVOLENÁ

Jedeme do Prahy,
život je tam drahý.
Můžeme cestovat na kole i metrem,
s tetou Helenou, se strýcem Ivanem
Nevím, kolikátého července,
pojedeme k útulné roubence
Roubenka je na Kokořínsku,
přesněji řečeno ve středočesku
Příměstské tábory budou taky,
a zas za rok... Ahojky!

Ladislav Hrubý, 4. třída

Rusavská 50ka 2025

Rusavu a okolí jako drsnější to kraj vystihuje místní rčení „Konec chleba, začátek kamení“. To platí od dob jejího násilného (na příkaz Jana Antonína hraběte z Rottalu) osídlení Valachy ze Vsetínska v 17. století. V 90. letech minulého století pak tuto kopcovitou valašskou dědinku začali kolonizovat (tentokrát už dobrovolně) příznivci nové sportovní disciplíny – bohulíbé, leč drsné horské cyklistiky. A Rusava se stala Mekkou nejen rekreační verze tohoto krásného sportu. Třeba v roce 1995 se po místních kotárech proháněli závodníci ze špičky české cyklistiky – na plakátu Miroslav Kvasnička – mistr světa v cyklokrosu (na Youtube pro zájemce krátký dokument pod heslem MARIN CUP 1995 RUSAVA – pobavíte se stejně jako já).

14. 6. 2025, téměř na den přesně, ale 30 let poté, se konal už 22. ročník závodu horských kol Rusavská 50ka (48 km, cca 1300 m převýšení). Trasa byla stejná jako loni a proto si téměř 300 bajkerů a bajkerek mohlo vyhodnotit své tréninkové metody – neboli jestli se zhoršili, nebo zlepšili.

Srovnání ale mohlo proběhnout jen orientačně, protože díky týden trvajícimu slunečnému počasí byla trať až na pár kaluží suchá a hodně rychlá – což byl přesně opačný stav proti loňskému bahennímu peklu. Každý přihlášený tak obdržel ve startovacím balíčku kromě pamětního trika i „špetku“ rychlosti navíc a nemyslím tím ten energetický gel od sponzora.

Průběh závodu lze shrnout do 2 částí: 1) na Klapinov, 2) z Klapinova. Protože nejen mezi námi totálními amatéry, ale i mezi profíky z předních startovacích míst se traduje,

SPORT ...

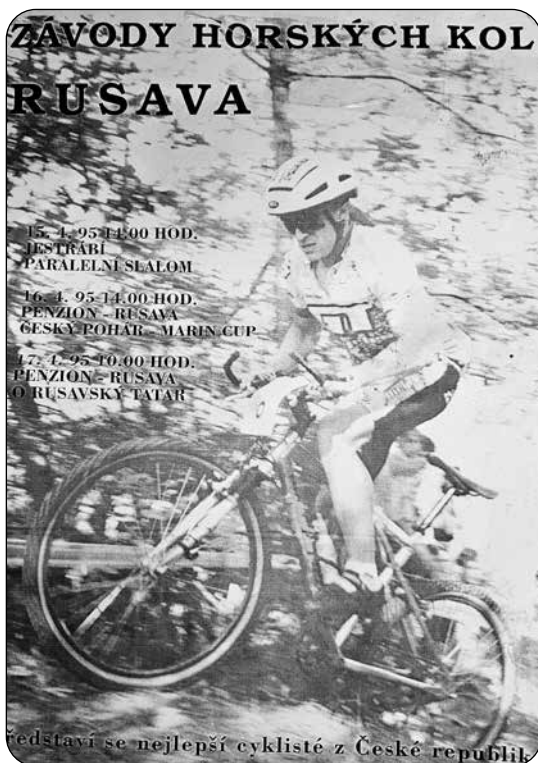
že kdo přežije úvodní stoupání na Klapinov, zvládne celý závod. Navíc ten, kdo stál na startu v druhé půlce balíku, tak si mohl nechat jenom zdát, že by udržel (byť jen oční) kontakt s čelem pelotonu. Výjimkou byla např. jen nová posila TÜV SÜD RUSAVA BIKE TEAMU – Tom Veselý, který přijel na start kvůli zdržení na dálnici s minutovou rezervou a dokázal se i tak probojovat mezi elitu.

Vítězem pro rok 2025 se v odpoledním horkém slunci za říf kytar Los Playboys stal Marek Řehák s časem 01:54:00. Za barvy TÜV SÜD nejvíc zazářil Honza Uruba, který letos kvůli stavbě domu neměl prostor moc trénovat, a proto dojel „až“ 9. v čase 2 h (3. v kategorii!). Další naši došli takto: Martin Sovadina 23., Standa Červený 28., Libor Darebník 34., Tom Veselý 55., Karel Ševčák 96., Tom Neumann 136. Na bedně nás pak potěšili Tom Kotas a Roman Janoš - čili tandem - na prvním místě.

Český pohár se na Rusavu asi hned tak nevrátí, ale Rusavská 50ka už za méně než rok. Teď si dejte všichni chvíli voraz a pak šup trénovat. Pokud tedy nejste mimozemšťan jako náš Honza a trénink nepotřebujete.

P. S.: TÜV SÜD RUSAVA BIKE TEAM chystá po 12 letech nový design dresů, tak se těšíme, jak je na 23. ročníku R50ky pokřtíme.

Tomáš Neumann

Sportovní sezona mladých hasičů 2025

Tak jako v loňském roce už máme za sebou 7 z 12 závodů. V letošním roce se zdálo, že se podaří poskládat více týmů, ale nakonec se trenérům Luďkovi a Hance podařilo poskládat dvě družstva, mladší i starší žáky, a mají i náhradníky. Pořád jsme v našem okolí jediný sbor, který vede mládež, tak nás doplňují děti z Brusného, Jankovic i Bystřice. Tenhle sport s dětmi už děláme 10 let a je to skvělá reprezentace jak sboru, tak obce.

Závody odstartovaly 18. května v Záhlincích, náš tým starších žáků se umístil bohužel na 3. místě z 10 týmů a mladší vykročili stejně jako vloni do nové sportovní sezony místem 4. z 16 týmů. Celkově docela nervózní start jak u starších a mladších žáků, tak u trenérů. Další závod nás čekal v Horním Lapači. Tady se také dařilo, starší se umístili na 4. místě z 9 týmů. Mladší to zvládli na krásném 2. místě ze 17 týmů.

Nervozita byla jak u trenérů, tak u soutěžících na dalším závodě v Rackové velmi cítit a tady si starší zaběhli průměr, neboť mají na víc. Nervozita vždy udělá své a umístili se na 5. místě. Mladším žákům se závod vydařil skvěle, tady se umístili na 2. místě z 15 týmů. Posbíraly se důležité body a taky zkušenosti na další závod.

Další týden v sobotu byl závod v Hostišově. Mladší žáci si odvezli zase pohár za 2. místo a přeskočili v tabulce Nedašov a dostali se o bod na 1. místo a starší byli bramborovi, 4. místo.

Další den v neděli nás čekal závod ve Vítonicích, kde je jediná pevná dráha z asfaltu, a to nikdy nevíme, co může překvapit. Oba týmy udělaly radost a umístily se na 3. místě. Mladší se posunuli Nedašovu o další bod a starší si drželi 3. místo v tabulce.

Bylo to skvělé dívat se na tabulku, ale víme, že tahle sezona bude napínavá až do konce.

V Rychlově byl šok, protože košarovi u starších spadl koš a 8. místo bylo nevyhnutelné. Další šok byl u mladších, úžasné 1. místo a náskok na druhého v tabulce už byl 8 bodů.

Druhý den jsme jeli do Tečovic, počasí bylo strašné, nepamatuji tak upršený závodní den. Tady nám ale přšelo štěstí, mladší všem vytřeli zrak prvním místem z 24 týmů. Starší si taky spravili chuť 6. místem ze 17 týmů.

Poslední závod, který je za námi, byl v Žeranovicích. Jak to komentoval trenér Luďek, dnes jsme měli zůstat doma. Ale samozřejmě, i když se nezadařilo, tak každý bod se počítá. Mladší se zde umístili na 7. místě ze 17 týmů a starší obsadili 9. místo z 11 týmů.

Zatím po odběhnutí 7 závodů je tabulka více než napínavá. Starší žáci se nachází na 5. místě s 65 body, před námi je Hostišová se 70 body a za námi Trnava A s 60 body. Mladší žáci jsou na úžasném prvním místě a náskok na Nedašov je 18 bodů. Uvidíme,

co nám ukážou další závody, ale určitě budeme doufat, že se bude dařit aspoň tak jak doted' nebo ještě lépe.

Určitě bych vás chtěl pozvat na soutěž mladých hasičů, na což jsem opravdu hrdý, že se nám tohle podařilo dostat na Rusavu, která se bude konat 30. srpna ve 13:00 na fotbalovém hřišti.

Dále bych vás chtěl pozvat na tradiční Hasičské hry pod Čecherem, které letos budou 9. srpna, start ve 13:00. Soutěž bude zase ve čtyřčlenném družstvu, a tak jako každý rok i pro veřejnost soutěžení. Určitě si pro vás vymyslíme zase nějaké zpestření.

Luboš Mikšánek, za SDH Rusava, starosta

Sbor dobrovolných hasičů
Rusava

Vás zve na soutěž mladých hasičů v požárním útoku

O pohár starosty SDH Rusava

Akce se uskuteční v sobotu **30. srpna 2025**

na fotbalovém hřišti na Rusavě,
zahájení ve 13:00 hodin nástupem.

kategorie mladší, starší žáci

Registrace sms na tel. čísle 776 832 208 Luděk Mikšánek.

SK RUSAVA, fotbal

MUŽI: 8. místo, 11 výher, 1 remíza, 12 porážek, skóre 77:77

Jarní část soutěže, tedy druhá polovina sezony 2024/2025, začala pro náš tým zápasem proti suverénovi posledních let z Komárna. Díky tomu, že měly zrovna na Rusavě soustředění tři týmy (muži Žlutava, děti Prusinovice/Rusava a Opatovice), panovala na tribuně atmosféra jako při Lize mistrů, před takovým kotlem hrát se některým místním borcům podaří třeba jenom jednou za život. Tomu odpovídala i vysoká kvalita zápasu. Bohužel v dalších domácích zápasech už se nám tak nedařilo, zato jsme vozili cenné body ze soupeřových hřišť (Rajnochovice, Prusinovice, Roštění). Druhá polovina jara se pro náš mančaft spíš změnila v boj o přežití, body moc nepřibývaly, zato každý zápas přibyl další zraněný hráč (pořád jsme hráli pod hlavičkou SK Rusava, ale už to neznamenal Sportovní klub, ale soubor kryplů... ani kdyby se spojily primariáty doktora Sovy a doktora Mázla, stejně by nestihali). Nelze se tak divit, že jsme občas šokovali fotbalovou veřejnost třeba domácím výsledkem proti Loukovu 8:10 (některé fotbalové týmy mají takové skóre za šest zápasů, my to stihli za devadesát minut). Hrál, kdo měl nohy, což vyvrcholilo v posledním zápase v Hlinsku (další bláznivé skóre 5:5), kde naše stoperská dvojice měla věkový průměr lehce přes šedesát let (a věkový rozdíl mezi předstoperem a krajním bekem činil padesát šest let!!!). Na druhou stranu díky neuvěřitelnému množství absencí odehráli spoustu zápasů a minut mladíci Viktor Kerčák, David Hudec nebo Kuba Holšán, snad to nebude s rusavskou fotbalovou budoucností až tak zlé.

Nejlepším střelcem týmu byl s devatenácti góly Mirek Bílek (sedmý nejlepší kanonýr celé soutěže), šestnáct gólů vstřelil Michal Vaculík, dvanáct Honza Havránek (který ale na jaře stihl necelé čtyři duely). Všechny zápasy odehrál pouze Michal Vaculík, jednou scházel Jiří Ryška, dvakrát Petr Mikšík.

Celou druhou polovinu jara odehrál pan starosta Bohumil Škarpich (1954).

V domácím zápase proti Loukovu dvakrát skóroval. Stálo by za úsilí dohledat v Guinnesově knize rekordů nejstaršího střelce dvou branek v mistrovském zápase (možná by se podařilo dostat jméno naší obce to této světoznámé písemnosti).

MLADŠÍ ŽÁCI: 5. místo, 15 výher, 5 porážek, skóre 82:37

První část jarní sezony se nám sice kvůli těsným porážkám v Kvasicích, Žeranovicích a s Holešovem rozplynul sen o postupu do finálové skupiny, ale v druhé nejlepší skupině (o 5.–8.místo) jsme si s kvalitními týmy Lutopecen, Kvasic a Chvalčova/Mrlínku spravili náladu-všech šest těsných duelů jsme vyhráli. Myslím, že jsme se herně opět posunuli o kus dál a dobře reprezentovali rusavský mládežnický fotbal (koneckonců, když se podíváme na složení finálové skupiny, tak tam hrály týmy Kroměříže, Holešova a spojený mančaft Zdounky/Zborovice, takže by se dalo říct, že v kategorii mladších žáků měla letos Rusava ze všech samostatných vesnic druhý nejlepší tým v okrese za Žeranovicemi, což je určitě obrovský úspěch). Pravda, širě kádrů byla dost na hraně, často jsme hráli pouze s jedním náhradníkem, což se v zápasech projevovalo na úbytku sil klíčových hráčů, kompletní jsme se sešli pouze v posledním kole.

Střelecký tým táhlo hlavně duo Kubíků - Mozola s Klementem byli ještě sebranější než Dua Lipa s Ewou Farnou. Mozola 21. golů, Klement sedmáct, Tom Pavelec patnáct vstřelených branek.

Pochvalu za účast na trénincích a bojovnost v zápasech zaslouží všechny děti, nejčastěji hráli Láďa Heneralchuk (odehrál všechny zápasy), jednou chyběli Jakub Klement, Eda Gregor a Tonda Matela, dvakrát scházeli Honza Gregor, Tom Pavelec, Kuba Mozola, Verča Káčerková, David Zlámal a Ondra Škarpich.

Snad bude děti fotbal bavit v příští sezoně stejně jako letos, některým navíc hodně štěstí ve vyšší věkové kategorii, kam od podzimu přecházejí.

Starší žáci skončili v Prusinovicích pod vedením Marka Dudíka v okresním přeboru na krásném třetím místě, na čemž se nemalou měrou podíleli i naši borci Honza Klement, Radim Janečka a Tom Stryček.

Daniel Krajcar, SK Rusava

Horní řada zleva: Jiří Ryška, Daniel Krajcar, Michal Vaculík, Marián Románek, Radim Pavelec, Bohumil Škarpich, Vladimír Sedlář

Dolní řada: David Hudec, Miroslav Bílek, Viktor Kerčák, Petr Mikšík, Jaroslav Hradil

Portáši a Franta Sklenář

Dlouho sem tady nepřispíval, a tak ňa napadlo, že bych mohl postupně představit svoje desátnictvo a trochu přiblížit, kdo byli historicky a kdo sů dnes portáši. Portáši ti původní byli jakousi policií, pohraniční stráží a honili pytláky, zbojníky a ochraňovali Valašsko před lupičama keří sem přichodili z Uherskej strany. A my novodobí, protože nás ani vás ve škole o nich ani o valašskej historii nic neučili, sa snažíme lidom trochu tu historiiu přiblížit. Je jasné, že su názory různé, hlavně mezi evangelikama, ale aj ti radi změnili víru, aby mohli sloužit ve sboru: „s ludem, pro lud.“

Desátnictvo je jedna jednotka Valašskeho Sboru Portašského. Je to deset chlapů, kerým velel (a velí) desátník, tehdy kaprál, kde býval desátník, tam bylo desátnictvo a jakoby aj stanica. No a Rusavské desátnictvo protože Další desátnictva jsou pak na Čeladné, ve Valašských Kloboukách a ve Valašské Bystřici, kde (to všechno datum začalo) a kde sa nachází také naše vrchní velitelství.

Prvním desátníkem na Rusavě byl historicky Jiří Buřik (někdy kolem roku....).

O něm sem toho moc nezjistil a chcu hlavně povídat o portášoch nynějších, no a mosim začat u toho najhlavnějšího u Františka Sklenáře, kerý byl u sameho zrodu (obnově) celého Sboru, a protože byl nejbliž k Rusavě, připadnul k Valašskému sboru portašskému na Rusavsku.

Narodil sa v Rohálově (v Prusenovicích) 22. 3. 1941, oženil sa a žil v Bystřici p. Host. S Portašama začal roku 2003. Byl jeden z těch, co ve Val. Bystřici domlúval obnovení Sboru Portašského do podoby z let 1717. Historická vojska byla Frantův obrovský koníček, přímo kůň. S 8. regimentem Napoleonova pluku procestoval snád' všechny bojiště Evropy. A jako portáš sa zúčastňoval všech akcí a pracoval na všem, co bylo potřeba..... No a proč píšu v minulem čase, protože nás nedobrovolně, dňa 25. 2. 2023, opustil.

Zostal nám všeckým v srdci, a tak pořádame takové vzpomínkové výslapy dycky kolem toho 22. 3., tedy ve dny jeho výročí narození.

Letos nám vyšlo počasí a na Tesáku, v Penzionu pod Kyčeru (kde dycky začíname) sa nás zešlo celkem devět. Spolu s lajtnantem (kdo je lajtnant) přijeli dva portáši z Val. Bystřice a jeden dojel až z Val. Klobouk. Na Klapinově u ohničku, při koštu různých pochutin a opékání uzeniny, sme pak na Frantu společně zavzpomínali.

Čest jeho památce.

Desátník Jura Uruba - Potočků

ZAJÍMAVOSTI ...

Žijí mezi námi... Mgr. Vladimír Češek

Za významný přínos pro výchovu a vzdělávání mladé generace ocenili 16. dubna v Muzeu Jana Amose Komenského v Uherském Brodě představitelé Zlínského kraje celkem 15 pracovníků ve školství. Ti si během slavnostního ceremoniálu převzali sošku sovy coby symbol moudrosti a také pamětní listy a medaile.

„Stojíte před výzvami moderní doby, hledáte nové přístupy a neustále se přizpůsobujete proměnám vzdělávání. A přesto to vše zvládáte s obdivuhodným odhodláním a profesionalitou. Za to vám patří náš respekt a poděkování. Dovolte mi proto vyjádřit vděčnost za vše, co pro společnost děláte, a popřát vám mnoho energie a radosti nejen v profesním, ale i osobním životě,“ řekl oceněným pracovníkům hejtman Radim Holíš.

„Jako bývalá ředitelka školy velmi dobře vím, jak náročná, ale zároveň krásná je práce ve školství. Každý den vkládáte do své profese nejen znalosti a zkušenosti, ale i obrovskou dávku trpělivosti, empatie a nadšení. A právě to dělá z učitelství mnohem víc než jen povolání – je to poslání. Děkuji vám za vaše úsilí, obětavost i oddanost vaší profesi,“ doplnila krajská radní pro školství Jindra Mikuláščíková.

Na základě výzvy k předkládání návrhů Zlínský kraj letos obdržel celkem 45 nominací na ocenění pracovníků ve školství. Ty posoudila výběrová komise a následně k ocenění vybrala 15 osobností, mezi nimiž byl i náš spoluobčan **Mgr. Vladimír Češek**.

„Vladimír Češek vyučuje hru na trubku na základní umělecké škole v Bystřici pod Hostýnem od roku 2000. Můžeme o něm říci, že svůj život zcela zasvětil výuce hudby. Díky mnohaletým zkušenostem se z něj stal vyhledávaný pedagog, za kterým přijíždějí na konzultace žáci z celé republiky. Působí také na Konzervatoři Pavla Josefa Vejvanovského v Kroměříži a na Konzervatoři Evangelické akademie v Olomouci. Svou pravidelnou účastí na seminářích světových trumpetistů neustále prohlubuje a aktualizuje své znalosti podle nejnovějších trendů. Při výuce žákům sám hraje, což je pro ně velmi motivující.

Jeho žáci a studenti se každoročně účastní soutěží na všech úrovních studia a vždy patří k laureátům (např.: absolutní vítěz ústředního kola soutěže ZUŠ pořádané MŠMT v roce 2017, 2022, 2023, absolutní vítěz soutěže konzervatoři Pardubické dechy 2018 a 2024). Žáci pod jeho vedením hrají jako sólisté s Filharmonií Bohuslava Martinů Zlín. Účastní se projektů „Společný orchestr ZUŠ s Českou filharmonií“ a „Malí velcí filharmonici“ se Zlínskou filharmonií. Pořádají koncerty v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na sv. Hostýně. Dechový orchestr ZUŠ Bystřice pod Hostýnem je ozdobou mnoha akcí v širokém okolí. Vladimír Češek se pravidelně podílí na organizaci každoročních kulturních událostí, které se konají v jeho rodné obci na Rusavě.

Žáci a studenti Vladimíra Česka dál šíří lásku k hudbě. Jsou členy významných uměleckých těles: Moravská filharmonie Olomouc, Moravské divadlo Olomouc, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Ústřední hudba Armády České republiky, Vojenská hudba Olomouc. Mnoho z nich nastoupilo pedagogickou dráhu a pokračují v šíření jeho odkazu.“ Takto ohodnotila zdůvodnění podaného návrhu ředitelka ZUŠ BpH Pavla Caletková.

Když ho jen tak potkáte, ani byste neuhodli, že vystudoval Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, že působil jako první trumpetista v Symfonickém orchestru města Zlína nebo že byl celých pětadvacet let součástí nejznámějšího českého dechového orchestru – Moravanka Jana Slabáka.

„Díky odbornému vedení a zkušenostem Vladimíra Česka se dechový orchestr ZUŠ Bystřice pod Hostýnem stal tělesem, které má široký repertoár a pravidelně hrává na festivalech, koncertech, přehlídkách a soutěžích. Z tohoto orchestru také vzešlo několik menších uskupení – například kapela Kiksbrass, která je úspěšná na plesech, zábavách a svatebních oslavách. Po několika letech společného hraní se náš vztah učitel – žák změnil na vztah přátelský. Velmi si toho vážím. Je jedním z nejlepších pedagogů, kteří mě v mém životě provázeli. Myslím si, že J. A. Komenský by měl z pana učitele Česka obrovskou radost,“ připojil bývalý žák Tadeáš Vinklárek, zdravotnický záchranář.

A co se mi vybaví jako první, když se řekne jméno Vladimír Češek? Úplně automaticky si vzpomenu na každoroční rusavské vodění medvěda.

Na tu neopakovatelnou atmosféru, kdy s trumpetou v ruce a neutuchající energií obchází s ostatními muzikanty – často svými bývalými žáky – každý dům a hraje rozverným maškaram k tanci. A také mi naskočí vzpomínka na dechovou kapelu ZUŠ Bystřice pod Hostýnem, která svým nadšením a silou zvuku dokázala rozezvučet sál rusavského obecního domu tak, že se až třásly stěny.

Ze srdce gratulujeme k tomuto významnému ocenění. Je to nejen uznání obrovského talentu a vášnivého přístupu k hudbě, ale především nezastupitelného přínosu pro výchovu a vzdělávání mladé generace. Jako hudební pedagog inspiroval a formoval nejen mnoho mladých talentů, ale také jim předával hodnoty, které jdou daleko za hranice hudby – disciplínu, poctivost, lásku k umění a touhu neustále se zlepšovat. Ocenění se dostalo do rukou člověka, který se stal pro mnoho studentů skutečným vzorem, a je krásné vidět, jak jeho pedagogické nadšení a oddanost práci jsou oceněny na tak vysoké úrovni.

Zdroje:

www.zlinskykraj.cz

Základní umělecká škola Bystřice pod Hostýnem

Ludmila Mikšánková

Mluv po našem!

I přesto, že se český jazyk využívá na poměrně malém území, obsahuje v sobě spoustu variant v podobě regionálních interdialektů a dialektů lišících se od sebe různými jazykovými prvky, které jsou v některých případech už jen při poslechu patrné. Tyto dialekty jsou velmi ovlivněny územím a okolními vlivy, jež na oblast působí. Mohou to být vnější okolnosti v podobě blízkého sousedství s jiným národem, migrace, nejvýznamnější vliv však má historický vývoj jak zkoumaného kraje, tak jeho jazyka.

Obec Rusava se nachází na samé hranici východomoravské nářeční skupiny, která pokrývá národopisné oblasti Valaška a Slovácko. Na západě sousedí se středomoravskou nářeční skupinou a na severu se slezskou nářeční skupinou.

Na východě pak hraničí s územím Slovenska a na jihozápadě s Rakouskem.

Má spoustu společných nářečních znaků se slezskou nářeční skupinou, jako je například moravská krátkost nebo rychlejší mluvní tempo, ale zároveň se zde vyskytují jevy, které tyto oblasti od sebe rozlišují. Východomoravské nářečí si na rozdíl od středomoravského a slezského uchovává své zvrtné zájmeno *sa* místo spisovného a rozšířeného *se*, dále takzvané nezúžené *é* v kořenu slov a v koncovkách (například ve slově *navléct*) a další.

Nicméně rozlišnost nářečí se nemusí projevovat jen díky změně hlásek ve slově a nářečním pojmům, ale původ člověka můžeme rozpoznat i podle stylu či formy jeho mluvy. Jak už bylo zmíněno, pro mluvčí z Moravy je typické rychlejší mluvní tempo, a že spousta z nás má v mluvě opravdu naspěch. Průměrná hodnota mluvního tempa českého jazyka se udává 4,89 slabiky za sekundu a maximální hodnota pak 6,67 slabiky za sekundu. Tyto hodnoty jsou ale zastaralé a je nutno počítat se zvýšením rychlosti mluvicích během posledních 20 let. Ale jako odrazový můstek nám poslouží k porovnání s tím, jak na Rusavě rychle mluvíme. Jelikož průměrná hodnota rusavských mluvicích ve věku od 25 do 45 let je 5,76 slabiky za sekundu.

A to už je celkem rychlost, jelikož podobné hodnoty jsou naměřeny u profesionálních moderátorů například sportovních zpráv. A jestli se ptáte, jak jsou na tom mezi sebou místní ženy a muži, jistě vás nepřekvapí, že ženy mají až o jednu slabiku náskok. Přece jen toho mají většinou na srdci více.

S rychlým mluvním tempem pak dále souvisejí další hlediska naší mluvy, kterých si můžete při pozorném poslechu všimnout. Jedním takovým je *ráz*. *Ráz* je malý, avšak důležitý prvek v českém jazyce, jenž tak trochu udává pořádek v dorozumívání. A my nejen na Rusavě, ale na celé Moravě ho většinou vesele ignorujeme. Ale nejdříve, co to ten *ráz* vlastně je. *Ráz* je řazen k hláskám, přesněji ke konsonantům (jako jsou třeba hlásky *m*, *l*, *ř*, *k* a další), ale plní funkci hraničního signálu, kdy je vyslovován před vokály na začátcích slov (*okno*, *Amerika*, *Ostrava*), po předložkách (*z okna*) nebo po slovech za sebou končících a začínajících stejnou hláskou (*mám mámu*).

Je to taková nepatrná pauza, díra mezi slovy, která pomáhá rozlišit rozdělení slov. Jenže my na Moravě *ráz* většinou nepoužíváme – všimnete si toho například u spojení slov s předložkou. Nejčastější příklad je spojení „pod oknem“, kde *ráz* má být mezi slovy nebo spíše hláskami *d* a *o* – kolik z vás opravdu vysloví vzorně „pod oknem“, a ne „podoknem“? Na Moravě *ráz* necháváme víceméně spát a v 65 % jej nepoužijeme a spojujeme slova do sebe, aniž bychom si to uvědomovali. Ale možná že právě teď si začnete všimát odchylek a různých zvláštností, jako je *ráz*, které vy i vaši blízcí (ne)dokážete vyslovit, a pousmějete se nad tím, jak je ten náš jazyk vlastně pestrý i beze slov a jejich významů. O těch dalších odchylkách si povíme zase příště...

Nicole Hlaváčová

Portugalsko II. část – dvě tváře Portugalska

Kontinentální Portugalsko má celkem 18 správních celků (distriktů). Na úplném jihu najdeme region Algarve se správním centrem Faro, na severu se potom nachází region Douro se správním centrem Vila Real (obrázek 1). Tyto regiony představují dvě naprosto odlišné tváře Portugalska. Zatímco Algarve láká na pláže, slunce a pohodovou atmosféru, Douro osloví zejména milovníky vína, historie a přírodních krás.

Algarve – slunce, moře a bílé vesnice

Algarve, ležící na nejjižnější cípu Portugalska, je synonymem pro letní dovolenou. Region je proslulý svým mírným klimatem, více než 300 slunečnými dny v roce a malebnými plážemi lemovanými dramatickými útesy. Turisté zde nacházejí klidné zátoky i rušná letoviska, jako jsou Albufeira, Lagos nebo Vilamoura. Pobřeží Algarve je ideální nejen pro koupání, ale i pro vodní sporty, golf nebo pěší výlety podél oceánu. Nejznámější pěší trasou je tzv. Rybářská stezka (Fisherman's Trail) o délce přes 200 km. Cesta vede po rozeklaném pobřeží, kde se střídají písčité pláže se skalnatými útesy (obrázek 2). Právě tradiční rybolov z vysokých útesů dal stezce jméno.

Zajímavostí jsou i vnitrozemské oblasti s kopcovitým terénem, hájí olivovníků a korkových dubů a tradičními vesničkami, kde si život uchoval svůj poklidný rytmus. Města jako Silves s historickým hradem či Tavira s arabskými a římskými vlivy připomínají dávnou minulost regionu, která byla ovlivněna Maury, křesťanskými rytíři i námořními objeviteli.

Douro – kraj vína a zelených svahů

Na severní straně země se rozprostírá údolí řeky Douro, které je kolébkou portugalského vinařství. Tento severní region, zapsaný na seznamu světového dědictví UNESCO, je proslulý především díky portskému vínu, jehož tradice sahá až do 17. století. V té době se do vína přidával alkohol (dnes portské obsahuje v rozmezí 19 – 22 % alkoholu), aby se zajistila jeho vyšší trvanlivost zejména při přepravě na delší vzdálenosti. Dnes je označení „Porto“ ochrannou známkou původu, kterou lze použít pouze pro produkty z Portugalska.

Pro region Douro jsou typické strmé terasovité vinice, táhnoucí se vysoko nad řekou (obrázek 3), které dotváří jeden z nejmalebnějších vinařských regionů Evropy. Krajina regionu Douro je dokonalým kontrastem k vyprahlému jihu – zde se příroda stále zelená.

Obr. 1 – Poloha regionů Algarve a Douro

Srdcem oblasti je město Peso da Régua, kde se víno zpracovává a odkud se historicky přepravovalo po řece do Porta. Právě v Portu, druhém největším městě Portugalska, se nacházejí slavné vinné sklepy, kde zraje portské víno ve velkých sudech.

Ať už vás přitahuje šumění Atlantiku, nebo chuť červeného vína pod vinicí, Portugalsko má co nabídnout v každém ročním období.

Zdeněk a Bára Stachoňovi

Obr. 2 – Mořské útesy v Algarve

Obr. 3 – Vinice v regionu Douro

Josef Mánes opět na Moravě

recenze výstavy

Josef Mánes pocházel z početné umělecké rodiny (otec Antonín, strýc Václav, bratr Quido, sestra Amálie) a to ovlivnilo nejvýznamnějšího malíře v českých zemích 19. století. Mistrova tvorba i osobnost jsou předmětem neustálého zájmu odborníků – bylo napsáno několik knih a v Praze pořádány – monografická výstava v roce 1971, souborná výstava o rodině Mánesů v roce 2003 a před dvěma lety projekt Josef Mánes: Člověk – umělec – legenda. Od druhé

poloviny května až do konce srpna roku 2025 je v Kroměříži příležitost spatřit Mánesova díla výhradně vytvořená během jeho pobytu na Moravě.

Výstava v Arcibiskupském zámku je téměř kompaktní. V obdélném prostoru je prostřednictvím padesáti dvou exponátů (10 obrazů, 41 kreseb, litografií či ocelorytin a 1 artefakt uměleckého řemesla) „vyprávěn“ Mánesův moravský příběh (doplněný o ukázkou tvorby jeho bratra Quida). Na panelech jsou k vidění jeho známé obrazy (Červené parapličko, Příjezd hosta, Při měsíčku aj.), litografie (např. Líbáňky na Hané, Domov), ukázky z cyklu Život na panském sídle, doplněné o různé unikáty vytvořené pro členy rodiny Silva-Tarouca. Nejvíce je však kreseb s motivy staveb z moravských regionů a vyobrazení tamních obyvatel.

Zastoupeny jsou náhledy do prostředí aristokracie, měšťanstva a zejména selského stavu (např. nádvoří zámku v Břeclavi, interiér lékárny v Uherském Hradišti, slovácké žudro domu Jakuba Helešice v Břeclavi). Dále lze spatřit krojované ženy a muže z Hané, Slovácka či Těšínska a studie přírodních motivů. Na umělcův zemský patriotismus poukazuje kresba k textu Rakušanka a Moravanka – která z žen je lepší, to je nabíledni...

Mánesovy společenské kontakty dokládají díla vzniklá dle jeho předloh (František Ladislav Rieger, Adolf Maria Pinkas, Antonín Strobach - poslanci kroměřížského sněmu) a studie k portrétům Augusta Alexandra Silva-Taroucy i jeho manželky Isabely. Tyto velkoformátové podobizny však chybí a prázdnému panelu na konci expozice by „slušel“ portrét Augusta Alexandra Silva-Taroucy jako symbolický protějšek reprodukce Mánesovy fotografie umístěné na začátku zdařilé výstavy, která významnému malíři skládá hold, obdobně jako kdysi Josef Mánes Moravě.

Výstava Josef Mánes opět na Moravě: Kroměříž - Arcibiskupský zámek a zahrady 23. 5. – 31. 8. 2025, ve spolupráci s Národní galerií v Praze, kurátorky: Mgr. Veronika Hulíková - Mgr. Markéta Vondrová.

Stanislav Vaněk

KOUPALIŠTĚ RUSAVA OTEVŘENO

ČERVEN (ZÁŘÍ) 10:00 – 17:00 HOD.

ČERVENEC A SRPEN 10:00 – 19:00 HOD.

	od 10. ⁰⁰ hod	od 16. ⁰⁰ hod
děti do 3 let	ZDARMA	ZDARMA
děti 3 – 6 let	40 Kč/osoba	20 Kč/osoba
děti 6 – 15 let, ZTP, ZTP-P	100 Kč/osoba	90 Kč/osoba
dospělí	150 Kč/osoba	120 Kč/osoba
seniři od 65 let	110 Kč/osoba	100 Kč/osoba
snížené jednotné vstupné červen + září PO – PÁ	80 Kč/osoba (dětí do 6 let - dle výše uvedeného)	

Po opoždění areálu koupaliště je jednorázová vstupenka NEPLATNÁ!!

OTEVŘENO PŘI PĚKNÉM
SLUNNÉM POČASÍ

Návštěvník je povinen opustit bazény 30 min. před ukončením provozní doby areálu

[Obsah]

Slovo má starosta...

Fotovoltaická elektrárna na koupališti.....	str. 2
Oprava vodního toku	str. 3
Odpadové hospodářství obce Rusava za rok 2024	str. 4

Dění v obci

Kulturní komise v novém.....	str. 6
Rusavská čarodějnická párty	str. 7
Pasování prvňáčků na čtenáře.....	str. 8
Muzejní perly a perličky	str. 8
Pololetní zprávičky ze sboru pro občany	str. 12

Naše škola

Zápis do 1. třídy.....	str. 12
Preventivní program na naší škole.....	str. 13
Pasování prvňáčků na čtenáře.....	str. 13
Smyslohrátky - dobrodružství pro všechny smysly.....	str. 14
Kácení máje a dětský den.....	str. 15
Těšíme se na prázdniny	str. 15
Slohové práce žáků.....	str. 18

Sport

Rusavská 50ka 2025.....	str. 19
Sportovní sezona mladých hasičů 2025.....	str. 21
SK RUSAVA, fotbal.....	str. 23

Zajímavosti...

Portáši a Franta Sklenář.....	str. 25
Mluv po našem!.....	str. 28
Portugalsko II. část – dvě tváře Portugalska	str. 29
Josef Mánes opět na Moravě	str. 30

Eliška Klementová, 5. třída

Jiří Vaclach, 1. třída

Viktorie Machová, 1. třída

Sbor dobrovolných hasičů Rusava Vás zve na

VIII. ročník **RUSAVSKÉ HASIČSKÉ HRY**

Soutěž pro veřejnost **So 9. 8. 2025** od 13:00 h. rybník pod Čecherem

- bohaté občerstvení a skvělá zábava zajištěna
- vstupné dobrovolné
- registrace 4členného družstva na tel.: 737 441 549
- makrely na grilu

SVOZ PLASTŮ 2025

11. 7.
22. 8.
19. 9.
17. 10.
14. 11.
12. 12.

Svoz provádí spol. Skládky B. p. H.,
sváží se nádoby, které jsou umístěny
na odvozovém místě, tj. v blízkosti
komunikací, a označeny číslem nemovitosti.
Případné dotazy v kanceláři OÚ.

**Zpravodaj obce Rusava
periodický tisk územního samosprávného celku**

Vydává: obec Rusava, Rusava 248, 768 45, IČ: 00287709

registrační číslo: MK ČR E 12061

Vydáno dne 11. července 2025 na Rusavě

Za vydání odpovídá: Monika Bušová

tel.: 573 392 066

e-mail: rusavak@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně

Příspěvky prošly jazykovou korekturou.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje

je 15. září 2025.

Náklad: 400 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov